

กัณฐกาล เซาว์วฒนกุล : การสร้างคความหมายทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับความรู้สึกเป็นตราบาป
ในกลุ่มผู้หญิงที่มีบุตรยาก. (THE SOCIO-CULTURAL CONSTRUCTION OF STIGMA IN
INFERTILE WOMEN) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ภาวิกา ปิยมาพรชัย, 195 หน้า. ISBN 974-17-6169-4.

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อบทบาทคาดหวังของผู้หญิง
ในสังคมไทยสมัยปัจจุบัน, กระบวนการเกิด "ความรู้สึกเป็นตราบาป" (Stigma) ของผู้หญิงที่มีบุตรยาก, ความสัมพันธ์
ระหว่างภาวะมีบุตรยากของผู้หญิงกับสภาพความสัมพันธ์ในครอบครัว ตลอดจนวิธีการปรับตัวของผู้หญิงในภาวะมี
บุตรยาก ซึ่งแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แนวคิดบทบาททางเพศ, แนวคิดความรู้สึกเป็นตราบาป, แนวคิด
ภาวะมีบุตรยาก, แนวคิดครอบครัว และแนวคิดการปรับตัวทางสังคม

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบกรณีศึกษา (Case study) ด้วยวิธีการสังเกต
การณ์, การศึกษาประวัติชีวิต และการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยการเลือกตัวอย่างเป็นแบบเจาะจง จากประชากรที่มารับ
การตรวจวินิจฉัยและรักษาการมีบุตรยาก ณ สถานพยาบาลเจตนิณ จำนวน 10 ตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ความรู้
สึกเป็นตราบาปในกลุ่มผู้หญิงที่มีบุตรยากเกิดมาจากการสร้างคความหมายทางสังคมและวัฒนธรรม ดังนี้

- 1) กระบวนการขัดเกลาทางสังคมของครอบครัวได้สร้างตัวตนทางสังคมให้ผู้หญิงยอมรับและดำเนินตาม
บทบาทคาดหวัง อันได้แก่ บทบาทของบุตรสาว บทบาทของผู้หญิงทำงาน บทบาทของภรรยา และบทบาทของมารดา
- 2) เมื่อผู้หญิงต้องเผชิญกับภาวะมีบุตรยาก และรู้สึกว่าตนเองแตกต่างจากผู้หญิงคนอื่นตรงที่ไม่สามารถ
ตั้งครรรภ์และให้กำเนิดบุตรได้ เธอจะเกิดความรู้สึกเป็นตราบาปขึ้น เครียดกังวล รู้สึกผิดต่อตนเองและสามี ขาดความ
มั่นคงในชีวิต รวมทั้งวิตกในผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการที่ไม่สามารถดำเนินตามบทบาทคาดหวังดังกล่าวได้
- 3) ภาวะมีบุตรยากของผู้หญิงยังส่งผลให้ชีวิตของคู่สมรสส่วนใหญ่เกิดความเครียดและขัดแย้งกันบ่อยขึ้น
- 4) ผู้หญิงมีบุตรยากส่วนใหญ่จะมีการปรับตัวในช่วงระหว่างการรักษาและหลังการรักษาเพื่อให้ตนเอง
หลุดพ้นจากความรู้สึกเป็นตราบาปและดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างปกติสุข

KEY WORD: STIGMA / INFERTILITY / GENDER ROLE / FAMILY / SOCIAL ADJUSTMENT

KANGSADAN CHAW-WATTANAKUN : THE SOCIO-CULTURAL CONSTRUCTION OF STIGMA IN INFERTILE WOMEN. THESIS ADVISOR: PAVIKA PIYAMAPORNCHAI, Ph.D.
195 pp. ISBN 974-17-6169-4.

This study aims to assess the extent to which socio-cultural factors affecting gender roles and the construction of stigma in infertile women. It is a qualitative case study of 10 purposively recruited infertile women who visited Jetanin Institute of Assisted Conception for infertility treatment. Most of the information is obtained through in-depth interviews with these women. However, the researcher also uses the observation technique together with a study of life history to gather other relevant data.

The objectives of this study cover several areas. First of all, it examines the way in which socio-cultural socialization affecting gender role expectation of the contemporary Thai women. Secondly, it intends to investigate processes of stigmatization amongst these infertile women. Moreover, linkages between women's infertility and family relationships are explored. Lastly, the adjustment and coping ability of these women both during and after treatment are observed.

"Stigma", "gender role", "infertility", "the family", and "social adjustment" are interrelated concepts used in this study to fully comprehend the socio-cultural construction of stigma in infertile women.

Major findings are:-

- 1) Socialization processes play a key role in forming "self" of a person.
- 2) Women infertility is a reality clashes with the expected role of being a mother.
- 3) Infertility causes stress and conflicts in a relationship.
- 4) Most women normally adjust themselves to cope with the guilt of being infertile.